

RAPORT ANUAL 2013

Rezumat (RO)

Rezumat

Rezumat

În anul 2013, EIOPA a continuat să își dezvolte rolul și profilul în peisajul european al supravegherii. Raportul anual 2013 prezintă principalele realizări ale autorității în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor sale strategice, care vizează consolidarea protecției consumatorilor, elaborarea unor reglementări solide, îmbunătățirea supravegherii precum și identificarea promptă și gestionarea riscurilor la adresa stabilității financiare. În plus, eforturile pe care autoritatea le a depus pentru asigurarea eficienței și eficacității constituie elemente fundamentale ale activității sale.

Asigurarea transparenței, a simplității, a accesibilității și a echității în cadrul pieței interne pentru consumatori

Protejarea intereselor consumatorilor rămâne una dintre cele mai importante priorități ale autorității. Pe parcursul anului 2013, EIOPA a oferit sprijin, îndrumare și clarificări cu privire la diverse aspecte ale protecției consumatorilor.

Adoptarea unor măsuri de remediu eficiente ca răspuns la o plângere valabilă depusă de un consumator este fundamentală pentru protejarea drepturilor consumatorilor. Pentru a garanta că intermediarii în asigurări dispun de mecanisme adecvate în cazul unui litigiu cu un consumator, EIOPA a pus la dispoziție ghiduri de gestionare a plângerilor.

Supravegherea convergentă și eficientă a pieței prezintă, de asemenea, posibilități de consolidare a protecției consumatorilor. EIOPA a emis Opinii privind asigurarea pentru protecția plăților (APP) și pentru protecția asigurărilor beneficiarilor. De asemenea, au fost difuzate ghiduri de bune practici insupraveghere, care au conținut cerințe de cunoștințe și competențe necesare distribuitorilor de produse de asigurare, site-uri comparative, standarde de formare în domeniu și informații pentru membrii sistemelor de pensii cu contribuții determinate.

O lipsă generală de cunoștințe financiare poate conduce la situația în care consumatorii să nu primească cele mai bune produse sau servicii potrivite în cazul lor. Pentru a soluționa această problemă persistentă, EIOPA a creat secțiunea „Consumer Lounge” (Salonul consumatorilor) pe site-ul său. Aici, consumatorii pot găsi informații care să îi ajute să înțeleagă mai bine produsele complexe, pot afla cum să aleagă produsul care se potrivește cel mai bine nevoilor lor și se pot familiariza cu diferitele etape pe care trebuie să le parcurgă în cazul în care doresc să depună o plângere.

Președinția EIOPA a Comitetului comun din 2013 a asigurat posibilități de consolidare continuă a activităților axate pe protecția consumatorilor. În coordonare cu celelalte autorități europene de supraveghere (AES), EIOPA a organizat prima Zi comună a protecției consumatorilor, punând la dispoziție un forum pentru dezbateri pe tema aspectelor transsectoriale importante referitoare la consumatori.

Rol de frunte în coordonarea elaborării de reglementări solide și prudente care să vină în sprijinul pieței interne a UE

O mare parte din activitatea de elaborare de reglementări a autorității se axează pe aplicarea Directivei Solvabilitate II. În 2013, EIOPA a sprijinit dialogurile tripartite care s-au finalizat cu un acord privind data aplicării acesteia (1 ianuarie 2016). Contribuind la succesul acestor dezbateri, EIOPA a elaborat Raportul privind evaluarea garanțiilor pe termen lung. Raportul a prezentat o serie de măsuri potențiale orientate către asigurarea unui tratament adecvat

de supraveghere a produselor de garantare pe termen lung, în condiții de piețe volatile și situații excepționale. EIOPA a publicat, de asemenea, constatările sale privind necesitatea unei ajustări sau reduceri a calibrării și a configurației cerințelor legale în materie de capital pentru investițiile pe termen lung în anumite clase de active, în conformitate cu regimul vizat în Directiva Solvabilitate II, având în vedere condițiile economice actuale și fără a periclita caracterul prudențial al regimului. Evaluarea în scopuri de supraveghere realizată independent de EIOPA este solidă din punct de vedere prudențial și reprezintă o bază fiabilă pentru luarea unei decizii politice în cunoștință de cauză.

În vederea asigurării unei pregătiri consecvente și convergente pentru cadrul Directivei Solvabilitate II, EIOPA a elaborat patru ghiduri pregătitoare axate pe domeniile-cheie, care ar trebui să fie finalizate până la 1 ianuarie 2016.

EIOPA și-a intensificat eforturile depuse în domeniul pensiilor și, în 2013, a elaborat primul său standard tehnic de aplicare care vizează raportarea dispozițiilor prudențiale. De asemenea, autoritatea a organizat prima sa consultare în domeniul pensiilor personale, cumulând opinii despre o mare diversitate de aspecte, înainte de a oferi Comisiei consultanță privind instituirea pieței unice a UE în materie de pensii personale.

În 2013, EIOPA a finalizat primul său studiu de impact cantitativ (*Quantitative Impact Study – QIS*) în domeniul pensiilor ocupaționale. Fiind primul de acest fel, studiul a evaluat situația financiară a fondurilor de pensii din diferite state membre ale UE într-un mod comparabil și transparent, indicând divergența existentă la nivelul situațiilor financiare atunci când se utilizează modalitățile de măsurare locale și cele europene comune. Rezultatele studiului de impact cantitativ consolidează ideea că este nevoie să se continue activitățile în sensul realizării în Europa a unui regim de reglementare consecvent cu nevoile pieței și bazat pe riscuri.

Asigurând reprezentarea intereselor UE și ale cetățenilor săi în cadrul forumurilor internaționale și sprijinind standardele comune de supraveghere dincolo de piața europeană, EIOPA a stabilit relații cu organisme internaționale și cu țări terțe. În calitate de membru al Comitetului executiv al Asociației Internaționale a Organismelor de Supraveghere a Asigurărilor, EIOPA a sprijinit dezvoltarea unui cadru global pentru supravegherea asigurătorilor globali de importanță sistemică (G-SIIs) și a grupurilor de asigurare internaționale active, precum și elaborarea unui standard privind cerințele de capital.

Îmbunătățirea calității, a eficienței și a consecvenței supravegherii asigurătorilor și a pensiilor ocupaționale din UE

Eforturile de îmbunătățire a calității cadrului de supraveghere în Spațiul Economic European (SEE) au continuat și în 2013. Principalele domenii de interes au fost colegiile de supraveghetori, modelele interne și practicile de supraveghere.

Bazându-se pe o vastă experiență și pe cunoștințe ample de specialitate, personalul EIOPA a asigurat sprijin direct colegiilor în activitatea acestora de consolidare a unei supravegheri eficiente, eficace și consecvente a instituțiilor financiare care activează la nivel transfrontalier. Punerea în aplicare și monitorizarea Planului de acțiune anual pentru colegiile de supraveghetori au reprezentat un domeniu de activitate esențial. În 2013, atenția s-a concentrat pe promovarea unei abordări convergente a analizei riscurilor și pe consolidarea înțelegerii și cunoașterii ghidurilor pregătitoare pentru Directiva Solvabilitate II.

Apartenența activă a EIOPA la colegii i-a permis, de asemenea, să promoveze comunicarea, cooperarea, consecvența, calitatea și eficiența în cadrul reuniunilor. În 2013, EIOPA a început să participe la inspecțiile comune la fața locului.

Îmbunătățirile care au rezultat din planurile de activitate pentru colegii ale autorității au condus la un grad mai ridicat de consecvență la nivelul colegiilor și al activităților acestora. Printre îmbunătățirile specifice se numără o mai bună pregătire a reuniunilor colegiilor, ordinea de zi și documentația de sprijin (de calitate) fiind întocmite și transmise înaintea reuniunilor. Acest fapt a condus la creșterea nivelului calitativ al dezbaterilor și al procesului decizional. EIOPA a acordat, de asemenea, sprijin prin facilitarea transferului de informații și experiență. Modul mai structurat de colectare și schimb de informații între membrii colegiilor a încurajat discuțiile pe tema riscurilor și a sporit calitatea analizei riscurilor. În 2013, în cadrul colegiilor s-au demarat discuții privind consecințele punerii în aplicare a ghidurilor pregătitoare pentru Directiva Solvabilitate II. Aceasta va reprezenta o prioritate pentru colegii în 2014 și, prin urmare, este inclusă ca temă principală în Planul de acțiune pentru colegii 2014 al autorității.

În domeniul modelelor interne, EIOPA a continuat să își dezvolte Centrul de expertiză. Acest centru constituie una dintre cele mai importante priorități ale autorității în ceea ce privește consolidarea și dezvoltarea, în funcție de resurse. Cu privire la standardele și practicile de supraveghere, EIOPA a realizat patru evaluări inter pares, contribuind la elaborarea unor standarde de supraveghere convergente. Unul dintre acestea a avut ca obiect modelele interne și a subliniat diferențele dintre practicile de supraveghere în procesul de aplicare prealabilă, a identificat cele mai bune practici și a prezentat recomandări pentru sporirea consecvenței. EIOPA a efectuat, de asemenea, vizite la autoritățile naționale competente în vederea facilitării schimbului de bune practici. În plus, EIOPA a demarat elaborarea unui manual de supraveghere care va include bunele practici în materie de supraveghere.

Formarea este un instrument esențial pentru facilitarea unei culturi comune a supravegherii. Activând atât în cadrul sectorului, cât și în afara acestuia, EIOPA a organizat seminarii de formare pentru 876 de participanți, acoperind temele sectoriale stabilite drept priorități de autoritățile naționale competente. Între acestea s-au regăsit pregătirea pentru Directiva Solvabilitate II, supravegherea la nivel de grup și evoluțiile de pe piața europeană a pensiilor.

Alți 337 de participanți au urmat cursuri pe teme transsectoriale, organizate de EIOPA împreună cu celelalte autorități europene de supraveghere.

Totodată, în 2013, EIOPA a fost foarte activă în ceea ce privește responsabilitatea sa de a ancheta posibilele încălcări sau neaplicări ale dreptului UE. În 2013, EIOPA a înregistrat 10 cazuri; șase cereri au fost închise pe motiv de inadmisibilitate, plângerea situându-se în afara domeniului de acțiune al EIOPA sau fiind nefondată, iar alte patru cazuri sunt în desfășurare.

Identificarea, evaluarea, reducerea și gestionarea riscurilor și amenințărilor la adresa stabilității financiare a sectoarelor asigurărilor și pensiilor ocupaționale

EIOPA a continuat să monitorizeze evoluțiile micro- și macroeconomice în scopul identificării timpurii a tendințelor negative, precum și a riscurilor și vulnerabilităților potențiale pentru sectoarele asigurărilor și pensiilor ocupaționale.

Perioada prelungită de randamente scăzute ale ratelor dobânzilor a reprezentat un domeniu de interes care a condus la publicarea Opiniei EIOPA privind răspunsul coordonat în materie de supraveghere la aceste condiții. De asemenea, EIOPA a efectuat evaluări periodice ale stabilității financiare, sub forma tablourilor trimestriale de riscuri și a rapoartelor sale semestriale privind stabilitatea financiară. Într-un efort constant de îmbunătățire a fundamentului analizei, EIOPA a pus în aplicare o serie de revizuri și măsuri de optimizare a datelor sale, derulând și activități pregătitoare pentru colectarea datelor într-un mediu marcat de cerințele Directivei Solvabilitate II.

În conformitate cu Opinia sa privind perioada prelungită de rate scăzute ale dobânzilor, EIOPA a examinat posibilele efecte asupra comportamentului investițional al întreprinderilor și riscurile potențiale generate de „urmărirea randamentului”, alături de alte riscuri posibile. Firmele au prezentat o oarecare tendință către investițiile în clase noi de active pentru obținerea unui randament, dar nu este o practică foarte răspândită. În egală măsură, există dovezi potrivit cărora firmele și-au modificat produsele garantate sau ies de pe piața respectivă ca modalitate de limitare a riscurilor. Pentru o imagine corectă a vulnerabilității la randamente scăzute, s-a decis includerea unui modul specific în testul de stres desfășurat de EIOPA în 2014. Printre alte riscuri care urmează să fie incluse în testul de stres se numără riscurile de piață și riscurile de asigurare.

EIOPA a valorificat oportunitatea creată de intensificarea activității derulate de Comitetul european pentru risc sistemic (CERS) în domeniul asigurărilor și a elaborat o serie de rapoarte privind riscurile de asigurare, participând în același timp la activitatea CERS în materie de risc suveran și instrumente macroprudențiale.

În domeniul gestionării crizelor, Grupul operativ pentru gestionarea crizelor din cadrul EIOPA a finalizat inventarierea capacităților de gestionare a crizelor de care dispun autoritățile naționale și a analizat posibilitatea extinderii activitatilor legate de gestionarea crizelor la sectorul pensiilor ocupaționale. Inventarierea capacităților de gestionare a crizelor ale autorităților naționale a indicat faptul că acestea sunt, în general, pregătite din punct de vedere al cadrelor generale, al metodologiilor și al competențelor. Cu toate acestea, se menține un grad de eterogenitate între jurisdicții și există potențial pentru o cooperare transsectorială mai strânsă. A fost elaborat și un Manual privind crizele, care consolidează procedurile și procesele legate de crize ale autorității într-un singur document, ce urmărește sprijinirea rolului EIOPA în prevenirea și gestionarea crizelor.

O organizație modernă, competentă și profesionistă, cu mecanisme de guvernanță eficace, cu procese eficiente și cu o reputație bună

Pentru a-și atinge obiectivele strategice, este important ca EIOPA să dispună de cel mai competent personal, care să activeze într-un mediu de lucru adecvat și să se bazeze pe un cadru informatic securizat, stabil și performant. În plus, este important ca administrarea și gestionarea activităților sale să aibă loc în conformitate cu standardele recunoscute.

Pe parcursul anului 2013 s-au alăturat autorității 19 colegi noi, numărul total al efectivului ridicându-se astfel la 110 membri până la sfârșitul anului. Activitatea derulată în 2013 cu privire la infrastructura IT a autorității a sporit securitatea și fiabilitatea mediului informatic al acesteia. De asemenea, s-au întreprins demersuri pentru sprijinirea autorităților naționale competente și a întreprinderilor în vederea respectării cerințelor din Directiva Solvabilitate II, prin elaborarea de instrumente și proceduri de raportare care să asigure eficiența proceselor și calitatea datelor furnizate. Aceasta a inclus publicarea unor versiuni actualizate ale modelului privind punctele de date și taxonomiei XBRL pentru Directiva Solvabilitate II. Implicarea EIOPA în inițiativa privind identificatorii entităților juridice a fost oficializată în vederea consolidării rolului autorității în cadrul acestui exercițiu global de stabilire de standarde.

Autoritatea și-a consolidat în continuare procesele financiare și metodologia eficace de aplicare a acestora, obținând rezultate pozitive la nivelul eficienței și al conformității. Acest lucru a condus la termene de plată mai reduse, la rate mai ridicate de execuție bugetară și la gestionarea reușită a peste 200 de proceduri de licitație, toate acestea făcând parte dintr-un proces general de îmbunătățire a serviciilor corporative. Pe lângă eficientizarea proceselor existente, au fost finalizate inițiative de proceduri deschise în domeniul alimentației publice și al călătoriilor, pentru cel din urmă domeniu în cooperare cu ESMA.

În 2013 s-au depus eforturi și pentru asigurarea continuității celor mai importante servicii ale EIOPA în cazul unei eventuale perturbări de amploare a activității sale. În urma unui exercițiu de evaluare a principalelor riscuri, de identificare a celor mai importante procese și de stabilire a obiectivelor pentru restabilirea acestora, a fost elaborat un set de strategii, politici și proceduri specifice pentru „Gestionarea continuității activității”, care va fi pus în aplicare în cazul unei perturbări a activității normale, în vederea reducerii impactului asupra părților interesate ale autorității.